

Päijät-Hämeen
sivistyspalveluiden
seudullinen kehittäminen

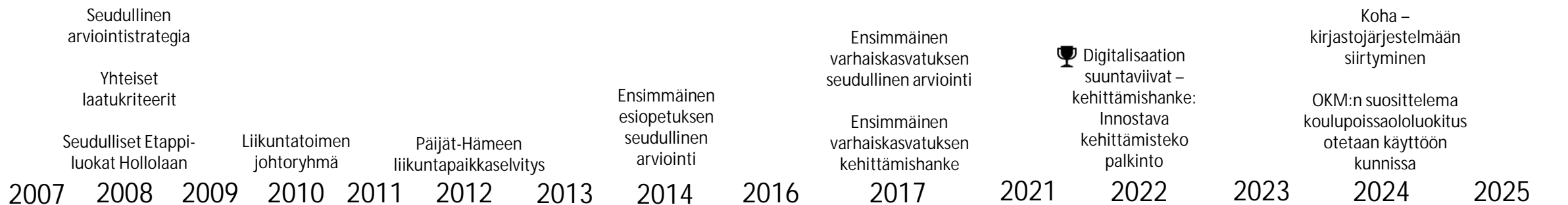
Sivistyspalveluiden seudullinen yhteistyö Päijät-Hämeessä
Valio- ja lautakuntien edustajien tapaaminen 10.12.25

Seudullisen yhteistyön toimintaperiaatteet

- Seudullinen yhteistyö on alkanut vuonna 2006 Lahden kaupunkiseudun seutuhallinnosta ja jatkunut vuodesta 2009 alkaen yhteistoimintasopimusten muodossa.
- Kunnat osallistuvat kustannuksiin asukasmääränsä suhteessa vuosittain laadittavan talousarvion mukaan.
- Yhteistoimintaa koordinoi Lahden kaupungin sivistyksen palvelualueen seudullisen kehittämisen yksikkö, jossa työskentelee kolme vakinaista henkilöä ja vaihteleva määrä projektikoordinaattoreita. Kehittämispäällikkö toimii suoraan Lahden sivistysjohtajan alaisuudessa.
- Toimintaa ohjaa kuukausittain kokoontuva kuntien sivistysjohtajista koostuva ohjausryhmä.
- Sivistyspalveluiden eri sektoreilla toimii kehittämissyömiä, joissa on edustus kaikista yhteistoimintakunnista.
- Toimintaa kehitetään myös kehittämishankerahoituksen avulla.
- Ohjausryhmä toteuttaa kehittämissyömiä puheenjohtajien kanssa toimintansa itsearviointin vuosittain, jonka pohjalta hyväksytään seuraavan vuoden toimintasuunnitelma.
- Toiminnasta laaditaan vuosittain toimintakertomus.
- Säännöllinen yhteistyö Päijät-Hämeen hyvinvointialueen kanssa on keskeisessä asemassa.
- Ohjausryhmä tapaa kuntien valio- ja lautakuntien edustajia vuosittain.

Poimintoja yhteistoiminnasta

2006 Yhteistyö alkaa

Ensimmäinen perusopetuksen ulkoinen arviointi	Ensimmäinen yhteistoimintasopimus, seudullinen yksikkö Lahden organisaation alle	Laatu- ja kehittämisspäällikkö valmennus	Assistentti (nykyinen kehittämis-koordinaattori) aloittaa	European CAF Users' Event, Bratislava	Verkosto-koordinaattori aloittaa	OECD Konferenssi, Pariisi	Seudulliset vanhempainillat Päijät-Hämeessä: Innostava kehittämisteko palkinto
Ensimmäinen perusopetuksen kehittämishanke	Yhteinen ohjausryhmä		Seudullinen verkkokirjasto Lastu	Seudullinen kirjastojärjestelmä Origo	Peruskoulujen opetushenkilöstön seudullinen osaamismerkistö: Innostava kehittämisteko palkinto	Ensimmäinen nuorisotyön seudullinen koordinaatiohanke	
	Toinen ulkoinen arviointi (kaikki sivistyspalvelut)		OPS2016-työskentely			Päijät-Hämeen poissaoloihin puuttumisen malli otetaan käyttöön kaikissa peruskouluissa	
	Seudun lukioselvitys						
	Seudun TPO-selvitys						
	Seudullinen kirjasto- ja tietopalvelustrategia						
	Kirjastoyhteistyön johtoryhmä						

Sivistyspalveluiden seudullinen kehittämisverkosto Päijät-Hämeessä

Hollola

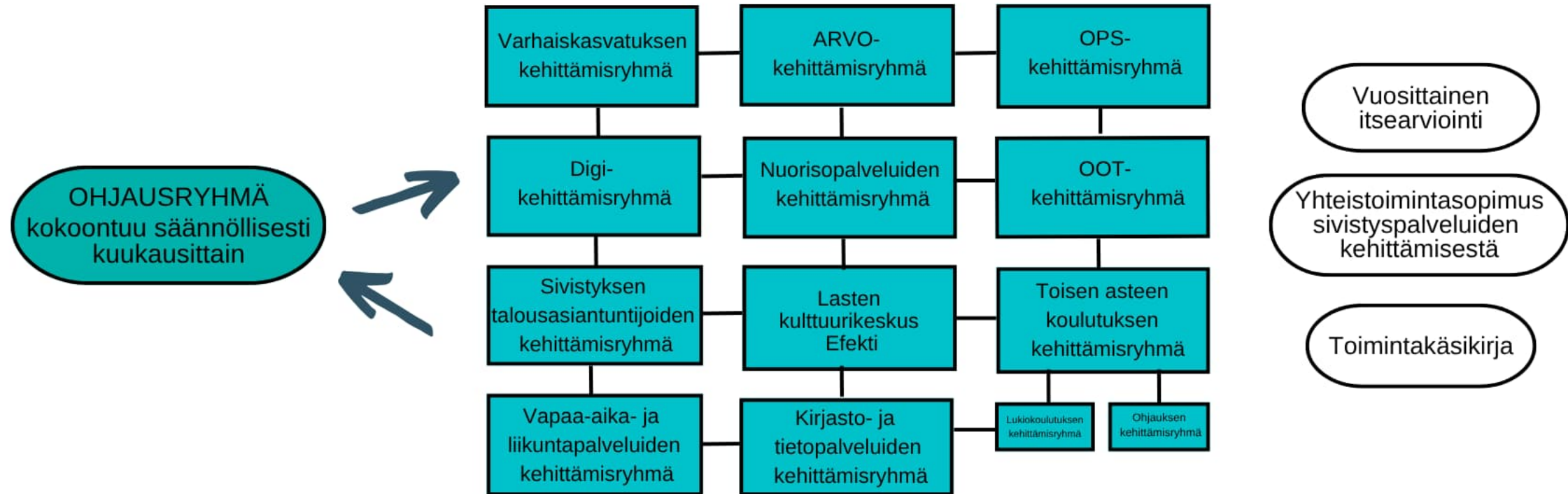

Lahti

KÄRKÖLÄ

PÄIJÄT-HÄMEEN
DASJOKI

ORIMATTILA
SYSMÄ

Seudullinen kehittämisyksikkö

Henkilöstö: kehittämispäällikkö, kehittämiskoordinaattori ja verkostokoordinaattori. Lisäksi määräaikaista projektikoordinaattoreita kulloinkin käynnissä olevien kehittämishankkeiden mukaisesti.

Yhteisiä seudullisia kehittämishankkeita

- Rahoittajina aluehallintovirasto, Opetushallitus sekä opetus- ja kulttuuriministeriö. Yhteistyötä mm. myös Kuntaliiton ja FCG:n kanssa.
- Kehittämishankkeet haetaan, hallinnoidaan ja koordinoidaan seudullisen kehittämisen yksiköstä.

Taloudelliset hyödyt

- Yhteinen hankerahoitus vähentää yksittäisen kunnan kustannuksia.
- Mahdollistaa laajempien ja vaikuttavampien hankkeiden toteuttamisen.

Resurssien ja osaamisen jakaminen

- Kunnat hyötyvät toistensa asiantuntijuudesta ja kokemuksista.
- Vähentää päällekkäistä työtä ja nopeuttaa kehittämistä.

Yhtenäiset toimintamallit

- Luodaan yhteisiä käytäntöjä varhaiskasvatukseen, opetukseen ja nuorisotyöhön.
- Parantaa palveluiden laatua ja yhdenvertaisuutta koko alueella.

Yhteisiä seudullisia kehittämishankkeita

Vaikuttavuuden kasvu

- Suurempi hankekokonaisuus tuo näkyvyyttä ja lisää rahoittajien kiinnostusta.
- Mahdollistaa innovatiivisia ratkaisuja, joita yksittäinen kunta ei välttämättä voisi toteuttaa.

Verkostoituminen ja yhteistyön vahvistuminen

- Lisää kuntien välistä luottamusta ja yhteistyökykyä.
- Rakentaa pysyviä kehittämisverkostoja.

Ennakoiva kehittäminen

- Yhteinen tiedonkeruu ja analyysi auttavat reagoimaan väestömuutoksiin ja uusiin tarpeisiin.
- Tukee strategista suunnittelua pitkällä aikavälillä.

- Lisätietoa seudullisista hankkeista <https://peda.net/alueet/paijathame>

Seudullisia kehittämishankkeita varhaiskasvatuksessa vuodesta 2017 alkaen

Varhaiskasvatuksen
pedagogisen
toimintakulttuurin
kehittäminen 2017-2018

Mun Päiväkotini –
päijäthämäläiset lapset
oppimisympäristöjen
innovoijina 2017-2019

Hyvinvointia edistävät
oppimisympäristöt
NÄKYVÄKSI 2019-2021

KAIKKI MUKAAN!
Oppimisen tuen ja
inklusion kehittäminen
varhaiskasvatuksessa
2021-2023

Valssin liittäminen osaksi
Päijät-Hämeen kahdeksan
kunnan arviointiprosesseja
ja Valssin käyttöönoton
tukeminen kunnissa 2023-
2024

Seikkaillen Päijät-Hämeessä
– osallisuutta ja digitaitoja
pelillisesti 2023-2025

OPETUS- JA
KULTTUURIMINISTERIÖ

Vuosina 2016-2023 saatu avustusta
yhteensä 759 308 euroa.

Päijät-Hämeen
sivistyspalveluiden
seudullinen kehittäminen

Seudullisia kehittämishankkeita esi- ja perusopetuksessa sekä nuorisopalveluissa vuodesta 2014 alkaen

Pedagogisten opettajien ICT-ohjaus 2014-2016

Tutoropettajatoiminnan kehittäminen ja vakiinnuttaminen alueellisesti 2017-2022

Meidän koulu on #paraskoulu 2019-2020

Kielten tutoropettajatoiminnan kehittäminen 2019-2021

Kielten opetuksen ja pedagogisen osaamisen kehittäminen esi- ja perusopetuksessa (Kieliporeita eskareille) 2019-2022

Innovatiivisten oppimisympäristöjen edistäminen esi- ja perusopetuksessa (Digitalisaation suuntaviivat 1 ja 2) 2020-2024

Oppimisen tuen ja inklusion kehittäminen esi- ja perusopetuksessa 2020-2022

Perusopetuksen sitouttavan koulu yhteistyön pilotointi ja 2. vaihe 2021-2024

Perusopetuksen oppilaanohjauksen kehittäminen 2021-2023

"Koululäsnäolon vahvistaminen Päijät-Hämeessä" - kouluun kiinnittymisen ja poissaoloihin puuttumisen alueellinen koordinaattoritoiminta 2023-2025

Verkostoperuskoulu-hanke 2023-2024 (Kuntaliitto)

Nuorisoalan alueellinen ja paikallinen kehittäminen 2024-2025

"Turvallinen koulupäivä Päijät-Hämeessä" – kiusaamisen ja väkivallan ehkäisy ja niihin puuttuminen perusopetuksessa 2025-2027

OPEBUS- JA
KULTTUURIMINISTERIÖ

Aluehallintovirasto

Vuosina 2014-2025 saatu avustusta yhteensä

1 796 347 euroa.

Päijät-Hämeen
sivistyspalveluiden
seudullinen kehittäminen

Opetustoimen ja varhaiskasvatuksen henkilöstökoulutusta

Johtaja luotsina 2017-2018

Resilienssiä työyhteisöön!
2019-2021

Vuosina 2017-2021 saatu avustusta yhteensä 289 911 euroa.

TUTKA, opetustoimen henkilöstökoulutus lapsiin ja nuoriin kohdistuvien seksuaalirikosten ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi 2019-2020 (LAB-ammattikorkeakoulu hallinnoi)

Esimerkkejä seudullisesta yhteistyöstä palveluiden järjestämisessä

VARHAISKASVATUS

- Varhaiskasvatuksen lääkehoitosuunnitelma ja lääkehoidon osaamisen varmistaminen yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa
- Henkilöstön saatavuuteen ja riittävyyteen vaikuttaminen: yhteistyö LAB ammattikorkeakoulun kanssa lastenhoitajien kouluttamiseksi varhaiskasvatuksen sosionomeiksi ja yhteistyö Jyväskylän avoimen yliopiston kanssa kohti varhaiskasvatuksen kandidaatin tutkintoa.
- Varhaiskasvatuksen seudullinen arviointi

ESI- JA PERUSOPETUS

- Yhteinen poissaoloihin puuttumisen malli ja poissaololuokitus perusopetuksessa
- Yhteinen koulujen lukuvuosisuunnitelmarunko
- Seudulliset työ- ja loma-ajat
- Seudulliset koulukuljetusperiaatteet
- Yhteinen esi- ja perusopetuksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaopas
- Yhteinen perusopetuksen oppilaanohjauksen ohjaussuunnitelma
- Esi- ja perusopetuksen seudullinen arviointi
- Päijät-Hämeen kuntien väliset yhteiset sopimusmallit kustannustenjaosta oppilaiden käydessä koulua toisen kunnan alueella

NUORISOPALVELUT

- Päijät-Hämeen nuorisotyön perussuunnitelma (NUPS)
- Nuorisotyön dokumentaatiojärjestelmä nuoDon seudulliset suositukset

KIRJASTOPALVELUT

- Seudullinen verkkokirjasto Lastu
- Päijät-Hämeen tietokannat yhdistettiin Lahden tietokantaan
- Yhteiset kirjastokuljetukset, varausjonot ja kokoelman yhteiskäyttö
- Yhteinen kirjastojärjestelmä Origo
- Aurora-kirjastojärjestelmä, asiakastiedot yhdistettiin
- Nykyinen Lastu-verkkokirjasto Finnaan
- Verkkokirjaston yhteinen chat-palvelu asiakkaille
- Suomen yleisten kirjastojen yhdessä luomaan avoimen lähdekoodin Koha-kirjastojärjestelmään siirtyminen

Seudullinen yhteistoiminta 2026-2029

VISIO

Päijät-Häme on sivistyksen ja elinvoiman edelläkävijä, jossa hyvinvointi ja saavutettavat palvelut rakentuvat yhteistyöllä.

PAINOPISTEALUEET

- Palveluiden yhteiskehittäminen ja verkostoyhteistyö
- Lasten ja nuorten hyvinvointi
- Tiedolla johtaminen ja laadunhallinta

ARVOT

Yhdessä
Laadukkaasti
Vaikuttavasti

Yhteistoiminnan tarkoitus ja tavoitteet

Tarkoitus

- Vahvistaa Päijät-Hämeen kuntien välistä yhteistyötä sivistyspalveluissa.
- Kehittää rakenteita, toimintatapoja ja palveluprosesseja koko alueella.
- Turvata palveluiden yhtäläinen laatu ja saatavuus kaikissa kunnissa, riippumatta koosta tai resursseista.

Tavoitteet

- Asiakslähtöisyys: palvelut vastaavat kuntalaisten tarpeisiin.
- Kustannustehokkuus ja vaikuttavuus: yhteistyö tuo taloudellisia ja toiminnallisia hyötyjä.
- Yhdenvertaisuus: tasapuoliset palvelut väestörakenteen muuttuessa.
- Yhteiset toimintamallit: erityisesti lapsiperheiden hyvinvoinnin tukemiseksi.
- Ennakoiva kehittäminen: verkosto toimii osaamista jakavana alustana.
- Laaja yhteistyö: hyvinvointialueen, kolmannen sektorin ja muiden verkostojen kanssa.
- Avoin ja ajantasainen viestintä tukee tavoitteiden saavuttamista.

Skidialogi ja seudullinen digikehittäminen palkittiin Kuntatyö2030-gaalassa

Kuntatyö2030 -gaalassa palkittiin innostavia ja vaikuttavia kehittämistekejä eri puolilta Suomea. Lahdesta palkittiin lapsille ja nuorille suunnattu rakentavan keskustelun työkalu Skidialogi sekä digitaalisaation seudullista osaamista edistävät suuntaaviivat.

"Eniten huolestuttavat nuoret, jotka käyvät koulussa todella harvoin" – Päijät-Hämeessä käyttöön uusi malli poissaolojen seurantaan

Asiantuntijat vanhemmille: Olkaa rehellisiä lapsen poissaoloista

Avoimuuden avulla lapselle saadaan apua.

Ylen aamussa vierailleet asiantuntijat sanovat, että vanhemman ei kannata merkata lapsen luvaton poissaoloa luvalliseksi.

Päijät-Häme puuttuu koulupoissaoloihin ennaltaehkäisyllä

Tarkoitus on korostaa turvallisen koulun ja luokan merkitystä. Poissaoloihin halutaan puuttua varhain ja tarjota myös yksilöllistä tukea.

8.12.2021 klo 13:47 | UUTISET

Peruskoulujen opetushenkilöstön seudullinen osaamismerkistö palkittiin Kuntatyögaalassa2030

Kuntatyögaalassa2030 palkittiin Suomen kekseliäimmät kunnat ja innostavimmat kehittämisteot. Opetuksen ja kasvatuksen kategoriassa palkittiin Päijät-Hämeen peruskoulujen opetushenkilöstön käyttöön kehitetty laaja-alaisen osaamisen osaamismerkistö. Koko aineisto on koottu seudullisen tutorverkoston yhteiselle verkkosivustolle, joka on saanut nimen Seitsemän sisarusta. Osaamismerkistön on luonut Päijät-Hämeen kuntien tutoropettajaverkosto.

Koululaiselle saattaa kertyä yli 80 tuntia sairauspoissaoloja vuodessa – Haasteellista puuttua, sanoo asiantuntija

Lahtelaiskoulun rehtorin mukaan ei ole aina helppo selvittää, onko kyseessä sairaudesta johtuva poissaolo vai luvaton poissaolo.

OPETUS JA KULTTUURI →

Päijät-Hämeen peruskoululaisten poissaoloihin puututaan yhteisellä mallilla

Pekka Moliis

1.9.2023 klo 14:12

Lapset ovat oman ympäristönsä asiantuntijoita

Mun päiväkotini: Päijät-Hämeen kuntien yhteisessä hankkeessa etsitään keinoja muokata päiväkodeista paremmin leikkiin ja liikuntaan kannustavia.

Lisätietoja:

Raisa Kujala

raisa.kujala@lahti.fi

044 716 1734